

PM 2017:239 RVI (Dnr 150-1270/2017)

**Anmälan om svar på remiss Förslag till nya föreskrifter  
och allmänna råd om socialnämndens utredning när  
barn har kommit till genom assisterad befruktning av en  
ensamstående kvinna**

Remiss från Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.  
Anmälan om svar på remissen godkänns.

**Föredragande borgarrådet Åsa Lindhagen** anför följande.

**Ärendet**

Sedan den 1 april 2016 kan ensamstående kvinnor få assisterad befruktning inom ramen för svensk hälso- och sjukvård på samma villkor som par. Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF), som den 1 juni 2017 tog över Socialstyrelsens ansvar som föreskrivande myndighet på socialnämndens familjerättsliga områden, har tagit fram ett förslag till nya föreskrifter och allmänna råd. Syftet är dels att utforma ett nytt protokoll som socialnämnden ska använda vid dessa utredningar och dels att bidra till en nationellt enhetlig handläggning av dessa utredningar.

MFoF har remitterat förslaget till Stockholms stad. Stockholms stad har svarat direkt till MFoF med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

**Beredning**

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

*Stadsledningskontoret* ställer sig positivt till författningsförslaget som bedöms vara adekvat och väl avvägt.

**Mina synpunkter**

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remissen godkänns.

Stockholm den 25 oktober 2017

ÅSA LINDHAGEN

Bilaga

Remissen

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

## Remissammanställning

### Ärendet

Sedan den 1 april 2016 kan ensamstående kvinnor få assisterad befruktning inom ramen för svensk hälso- och sjukvård på samma villkor som par. Utgångspunkten är att en ensamstående kvinna som genomgår assisterad befruktning inom ramen för svensk hälso- och sjukvård blir barnets enda rättsliga förälder. Socialnämnden, som alltid ska inleda en faderskaps- eller föräldraskapsutredning, ska lägga ner utredningen om det är sannolikt att barnet kommit till genom assisterad befruktning av en ensamstående kvinna. Socialnämnden ska föra protokoll över utredningen.

Den 1 september 2015 tog Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) över Socialstyrelsens uppgifter rörande vissa familjerättsliga frågor om vårdnad, boende, umgänge och internationella adoptioner, förebyggande stöd samt uppgifter om fastställande av faderskap och föräldraskap. Den 1 juni 2017 tog MFoF över Socialstyrelsens ansvar som föreskrivande myndighet på socialnämndens familjerättsliga områden. Mot bakgrund av detta är det nu möjligt för MFoF att fastställa ett särskilt protokoll anpassat för dessa ärenden.

Av 2 kap. 8a § FB följer att socialnämnden ska föra protokoll över vad som förekommer vid en utredning av faderskap och föräldraskap. Idag saknas dock ett särskilt protokoll som socialnämnden ska föra vid en utredning när ett barn har kommit till genom en assisterad befruktning av en ensamstående kvinna.

Syftet med föreskrifterna och allmänna råden är dels att utforma ett ändamålsenligt protokoll som socialnämnden ska föra vid dessa utredningar och dels att bidra till en nationellt enhetlig handläggning av dessa utredningar.

Berörda av förslaget är de handläggare och beslutsfattare inom socialtjänsten som arbetar med utredningar och fastställande av faderskap och föräldraskap. I viss mån berörs även hälso- och sjukvårdspersonal som på olika sätt kommer i kontakt med de kvinnor som genomgår en assisterad befruktning som ensamstående. Förslaget får även konsekvenser för de barn och föräldrar som berörs av familjerättens utredningar och fastställande av faderskap och föräldraskap.

### Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

### Stadsledningskontoret

**Stadsledningskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 7 oktober 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till författningsförslaget som bedöms vara adekvat och väl avvägt.

MFoF:s förslag till föreskrifter och allmänna råd om socialnämndens utredning när barn har kommit till genom assisterad befruktning av en ensamstående kvinna bidrar till att förtydliga och förenkla socialnämndens utredningar. Förslaget ligger i linje med kommunfullmäktiges mål 4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till förtydligandet i 3 kap som innebär att familjerättssekreterarna ska göra utredningen i ett nytt protokoll (EN- protokoll) i stället för nuvarande protokoll. Skyldigheten att föra ett protokoll följer av lag och författningsförslaget innebär inget nytt åliggande för stadens familjerätt. Snarare bedöms införandet av EN-protokollet innebära en förenkling av utredningen.

Stadsledningskontoret är positivt till att föreskrifterna ska förenkla för barn att få vetskap om sitt ursprung. Enligt artikel 7 i barnkonventionen har ett barn, så långt det är möjligt, rätt att få vetskap om sina föräldrar. Syftet med kapitel 6 är att förtydliga socialnämndens skyldighet att bistå enskilda som kommit till genom assisterad befruktning av en ensamstående kvinna och som vill ta del av uppgifter om donatorn. Staten har ansvar för att säkerställa genomförandet av dessa rättigheter i enlighet med den nationella lagstiftningen.

Stadsledningskontoret bedömer i likhet med MFoF att införandet av det nya EN-protokollet inte kommer innebära något administrativt merarbete för familjerättssekreterarna.